Pro

Chapter 15

Swahili Interlinear

Reference: Swahili Biblica Neno

1

מַֽעֲנֶה־	רַךְ	יָשִׁיב	חֵמָה	וּדְבַר־	עֶצֶב	יַעֲלֶה־	אָֽף׃
jibu	laini	linageuza	hasira	lakini-neno	kali	linachochea	ghadhabu
H4617	H7390	H7725	H2534	H1697		H5927	H0639

> Jawabu la upole hugeuza ghadhabu, bali neno liumizalo huchochea hasira.

2

לְשׁוֹן	חֲכָמִים	תֵּיטִיב	דָּעַת	וּפִי	כְסִילִים	יַבִּיעַ	אִוֶּֽלֶת׃
ulimi-wa	wenye-hekima	unatumia-vizuri	maarifa	lakini-kinywa-cha	wapumbavu	kinamimina	upumbavu
H3956	H2450	H3190	H1847	H6310	H3684	H5042	H0200

> Ulimi wa mwenye hekima husifu maarifa, bali kinywa cha mpumbavu hufoka upumbavu.

3

בְּכָל־	מָקוֹם	עֵינֵי	יְהוָה	צֹפוֹת	רָעִים	וטובים׃
katika-kila	mahali	macho-ya	Yahwe	yanaangalia	wabaya	na-wazuri
H3605	H4725		H3068	H6822		

> Macho ya Bwana yako kila mahali, yakiwaangalia waovu na wema.

4

מַרְפֵּא	לָשׁוֹן	עֵץ	חַיִּים	וְסֶלֶף	בָּהּ	שֶׁבֶר	בְּרֽוּחַ׃
uponyaji	ulimi	ni-mti	wa-uzima	lakini-upotovu	wake	ni-kuvunja	roho
H4832	H3956	H6086		H5558		H7667	H7307

> Ulimi uletao uponyaji ni mti wa uzima, bali ulimi udanganyao huponda roho.

5

אֱוִיל	יִנְאַץ	מוּסַר	אָבִיו	וְשֹׁמֵר	תּוֹכַחַת	יַעְרִֽם׃
mpumbavu	anadharau	nidhamu-ya	baba-yake	lakini-anayeshika	karipio	ana-busara
H0191	H5006	H4148	H0001	H8104		H6191

> Mpumbavu hubeza maonyo ya baba yake, bali yeyote akubaliye maonyo huonyesha busara.

6

בֵּית	צַדִּיק	חֹסֶן	רָב	וּבִתְבוּאַת	רָשָׁע	נֶעְכָּֽרֶת׃
nyumba-ya	mwenye-haki	hazina	kubwa	lakini-katika-mapato-ya	mwovu	kuna-shida
	H6662	H2633		H8393	H7563	H5916

> Nyumba ya mwenye haki ina hazina kubwa, bali mapato ya waovu huwaletea taabu.

7

שִׂפְתֵי	חֲכָמִים	יְזָרוּ	דָעַת	וְלֵב	כְּסִילִים	לֹא־	כֵֽן׃
midomo-ya	wenye-hekima	inaeneza	maarifa	lakini-moyo-wa	wapumbavu	si	hivyo
H8193	H2450	H2219	H1847		H3684	H3808	

> Midomo ya mwenye hekima hueneza maarifa, bali sivyo ilivyo mioyo ya wapumbavu.

8

זֶבַח	רְשָׁעִים	תּוֹעֲבַת	יְהוָה	וּתְפִלַּת	יְשָׁרִים	רְצוֹנֽוֹ׃
dhabihu-ya	waovu	ni-chukizo-kwa	Yahwe	lakini-maombi-ya	wanyofu	ni-furaha-yake
H2077	H7563	H8441	H3068	H8605	H3477	H7522

> Bwana huchukia sana dhabihu za waovu, bali maombi ya wanyofu humfurahisha Mungu.

9

תּוֹעֲבַת	יְהוָה	דֶּרֶךְ	רָשָׁע	וּמְרַדֵּף	צְדָקָה	יֶאֱהָֽב׃
chukizo-kwa	Yahwe	ni-njia-ya	mwovu	lakini-anayefuatia	haki	anampenda
H8441	H3068	H1870	H7563	H7291	H6666	H0157

Bwana huchukia sana njia ya waovu, bali huwapenda wale wafuatao haki.

יָמֽוּת׃	תּוֹכַ֣חַת	שׂוֹנֵ֖א	אֹ֑רַח	לְעֹזֵ֣ב	רָ֭ע	מוּסָ֣ר	10
atakufa	karipio	anayechukia	njia	kwa-anayeiacha	kali	nidhamu	
H4191		H8130	H0734			H4148	

Adhabu kali humngoja yeye aachaye njia; yeye achukiaye maonyo atakufa.

בְּנֵֽי־	לִבּ֥וֹת	כִּֽי־	אַ֝֗ף	יְהוָ֑ה	נֶ֣גֶד	וַ֭אֲבַדּוֹן	שְׁא֣וֹל	11
watoto-wa	mioyo-ya	mioyo-ya	zaidi-sana	Yahwe	ni-wazi-mbele-ya	na-maangamizi	kuzimu	
	H3826		H0637	H3068	H5048	H0011	H7585	
							אָדָֽם׃	
							binadamu	
							H0120	

Mauti na Uharibifu viko wazi mbele za Bwana: je, si zaidi sana mioyo ya wanadamu!

לֹ֣א	חֲ֝כָמִ֗ים	אֶל־	ל֑וֹ	הוֹכֵ֣חַ	לֵּ֭ץ	יֶאֱהַב־	לֹ֣א	12
hatakwenda	wenye-hekima	kwa	yeye	kukemewa	mdhihaki	hapendi	hapendi	
H3808	H2450	H0413		H3198	H3887	H0157	H3808	
							יֵלֵֽךְ׃	
							hatakwenda	
							H3212	

Mwenye mzaha huchukia maonyo; hatataka shauri kwa mwenye hekima.

נְכֵאָֽה׃	ר֣וּחַ	לֵ֝ב	וּבְעַצְּבַת־	פָּנִ֑ים	יֵיטִ֣ב	שָׂ֭מֵחַ	לֵ֣ב	13
inavunjika	roho	moyo	lakini-kwa-huzuni-ya	uso	unafurahisha	wenye-furaha	moyo	
	H7307		H6094	H6440	H3190	H8056		

Moyo wenye furaha hufanya uso uchangamke, bali maumivu ya moyoni huponda roho.

כְּ֝סִילִ֗ים	)וּפִי(	]ופני[	דָּ֑עַת	יְבַקֶּשׁ־	נָ֭בוֹן	לֵ֣ב	14
wapumbavu	kinywa-cha	lakini-kinywa-cha	maarifa	unatafuta	mwenye-ufahamu	moyo-wa	
H3684	H6310	H6440	H1847	H1245	H0995		
					אִוֶּֽלֶת׃	יִרְעֶ֥ה	
					upumbavu	kinakula	
					H0200		

Moyo wa mwenye ufahamu hutafuta maarifa, bali kinywa cha mpumbavu hujilisha upumbavu.

תָמִֽיד׃	מִ֝שְׁתֶּ֗ה	לֵ֝֗ב	וְטֽוֹב־	רָעִ֑ים	עָנִ֣י	יְמֵ֣י	כָּל־	15
daima	ana-karamu	moyoni	lakini-mwenye-furaha	ni-mbaya	masikini	za	siku-zote	
H8548	H4960				H6041	H3117	H3605	

Siku zote za wanaoonewa ni za taabu, bali moyo mchangamfu una karamu ya kudumu.

בֽוֹ׃	וּמְה֥וּמָה	רָ֝֗ב	מֵאוֹצָ֥ר	יְהוָ֑ה	בְּיִרְאַ֣ת	מְ֭עַט	טוֹב־	16
ndani-yake	na-wasiwasi	kubwa	kuliko-hazina	Yahwe	na-hofu-ya	kidogo	ni-bora	
	H4103		H0214	H3068	H3374	H4592		

Afadhali kuwa na kidogo pamoja na kumcha Bwana, kuliko mali nyingi pamoja na ghasia.

בּֽוֹ׃	וְשִׂנְאָה־	אָ֝ב֗וּס	מִשּׁ֥וֹר	שָׁ֑ם	וְאַהֲבָה־	יָ֭רָק	אֲרֻ֣חַת	ט֤וֹב	17
humo	na-chuki	aliyenona	kuliko-ng'ombe	hapo	na-upendo	mboga	chakula-cha	ni-bora	
	H8135	H0075	H7794	H8033	H0160	H3419	H0737		

Afadhali chakula cha mboga mahali palipo na upendo kuliko nyama ya ndama iliyonona pamoja na chuki.

רִיב׃	יַשְׁקִיט	אַפַּיִם	וְאֶרֶךְ	מָדוֹן	יְגָרֶה	חֵמָה	אִישׁ	18
mabishano	anatuliza	hasira	lakini–mwenye–uvumilivu	ugomvi	anachochea	wa–hasira	mtu	
H7379	H8252	H0639	H0750	H4066	H1624	H2534	H0376	

> Mtu mwepesi wa hasira huchochea ugomvi, bali mtu mvumilivu hutuliza ugomvi.

סְלֻלָה׃	יְשָׁרִים	וְאֹרַח	חָדֶק	כִּמְשֻׂכַת	עָצֵל	דֶּרֶךְ	19
ni–barabara	wanyofu	lakini–njia–ya	miiba	ni–kama–ua–la	mvivu	njia–ya	
H5549	H3477	H0734	H2312		H6102	H1870	

> Njia ya mvivu imezibwa na miiba, bali njia ya mwenye haki ni barabara kuu.

בּוֹזֶה	אָדָם	וּכְסִיל	אָב	יְשַׂמַּח־	חָכָם	בֵּן		20
anamdharau	mtu	lakini–mpumbavu	baba	anamfurahisha	mwenye–hekima	mwana		
H0959	H0120	H3684	H0001	H8055	H2450			
							אִמּוֹ׃	
							mama–yake	
							H0517	

> Mwana mwenye hekima huleta furaha kwa baba yake, bali mtu mpumbavu humdharau mama yake.

יְיַשֶּׁר־	תְבוּנָה	וְאִישׁ	לֵב	לַחֲסַר־	שִׂמְחָה	אִוֶּלֶת		21
anatembea	mwenye–ufahamu	lakini–mtu	akili	kwa–asiye–na	ni–furaha	upumbavu		
H3474	H8394	H0376		H2638	H8057	H0200		
							לָכֶת׃	
							moja–kwa–moja	
							H3212	

> Upumbavu humfurahisha mtu ambaye hana akili, bali mtu mwenye ufahamu hushika njia iliyonyooka.

תָּקוּם׃	יוֹעֲצִים	וּבְרֹב	סוֹד	בְּאֵין	מַחֲשָׁבוֹת	הָפֵר	22
yanafanikiwa	washauri	lakini–kwa–wingi–wa	mashauri	bila	mipango	yanashindwa	
	H3289	H7230	H5475	H0369	H4284		

> Mipango hushindwa kufanikiwa kwa ajili ya kukosa ushauri, bali kukiwa na washauri wengi hufanikiwa.

טּוֹב׃	מַה־	בְּעִתּוֹ	וְדָבָר	פִּיו	בְּמַעֲנֵה־	לָאִישׁ	שִׂמְחָה	23
zuri	jinsi–gani	kwa–wakati–wake	na–neno	kinywa–chake	katika–jibu–la	kwa–mtu	furaha	
	H4100	H6256	H1697	H6310	H4617	H0376	H8057	

> Mtu hupata furaha katika kutoa jibu linalofaa: je, ni zuri namna gani neno lililotoka kwa wakati wake!

מָטָּה׃	מִשְּׁאוֹל	סוּר	לְמַעַן	לְמַשְׂכִּיל	לְמַעְלָה	חַיִּים	אֹרַח	24
chini	kuzimu	kuepuka	ili	kwa–mwenye–busara	inaelekea–juu	uzima	njia–ya	
H4295	H7585	H5493	H4616		H4605		H0734	

> Mapito ya uzima huelekea juu kwa ajili ya wenye hekima kumwepusha asiende chini kaburini.

אַלְמָנָה׃	גְּבוּל	וְיַצֵּב	יְהוָה	יִסַּח	גֵּאִים	בֵּית	25
mjane	mpaka–wa	lakini–ataweka	Yahwe	ataiondoa	wenye–kiburi	nyumba–ya	
H0490	H1366	H5324	H3068	H5255	H1343		

> Bwana hubomoa nyumba ya mtu mwenye kiburi, bali huilinda mipaka ya mjane isiguswe.

נֹעַם׃	אִמְרֵי־	וּטְהֹרִים	רָע	מַחְשְׁבוֹת	יְהוָה	תּוֹעֲבַת	26
upole	ni–maneno–ya	lakini–safi	ubaya	mipango–ya	Yahwe	chukizo–kwa	
H5278	H0561	H2889		H4284	H3068	H8441	

> Bwana huchukia sana mawazo ya mwovu, bali mawazo ya wale walio safi humfurahisha yeye.

27

יִחְיֶה׃	מַתָּנֹת	וְשׂוֹנֵא	בָּצַע	בּוֹצֵעַ	בֵּיתוֹ	עֹכֵר
ataishi	rushwa	lakini–anayechukia	faida–haramu	kwa–kupata	nyumba–yake	anayeisumbua
H2421	H4979	H8130	H1215	H1214		H5916

Mtu mwenye tamaa huletea jamaa yake taabu, bali yeye achukiaye rushwa ataishi.

28

רָעוֹת׃	יַבִּיעַ	רְשָׁעִים	וּפִי	לַעֲנוֹת	יֶהְגֶּה	צַדִּיק	לֵב
ubaya	kinamimina	waovu	lakini–kinywa–cha	kabla–ya–kujibu	unafikiri	mwenye–haki	moyo–wa
	H5042	H7563	H6310		H1897	H6662	

Moyo wa mwenye haki hupima majibu yake, bali kinywa cha mwovu hufoka ubaya.

29

יִשְׁמָע׃	צַדִּיקִים	וּתְפִלַּת	מֵרְשָׁעִים	יְהוָה	רָחוֹק
anayasikia	wenye–haki	lakini–maombi–ya	na–waovu	Yahwe	mbali
H8085	H6662	H8605	H7563	H3068	H7350

Bwana yuko mbali na waovu, bali husikia maombi ya wenye haki.

30

עָצֶם׃	תְּדַשֶּׁן־	טוֹבָה	שְׁמוּעָה	לֵב	יְשַׂמַּח־	עֵינַיִם	מְאוֹר־
mifupa	inanenepesha	njema	habari	moyo	unafurahisha	macho	mwanga–wa
H6106	H1878		H8052		H8055		H3974

Mtazamo wa tabasamu huleta furaha moyoni, nazo habari njema huipa mifupa afya.

31

תָּלִין׃	חֲכָמִים	בְּקֶרֶב	חַיִּים	תּוֹכַחַת	שֹׁמַעַת	אֹזֶן
litakaa	wenye–hekima	katikati–ya	uzima	karipio–la	linalosikia	sikio
	H2450	H7130			H8085	H0241

Yeye asikilizaye maonyo yatoayo uzima atakuwa miongoni mwa wenye hekima.

32

לֵב׃	קוֹנֶה	תּוֹכַחַת	וְשׁוֹמֵעַ	נַפְשׁוֹ	מוֹאֵס	מוּסָר	פּוֹרֵעַ
akili	anapata	karipio	lakini–anayesikia	nafsi–yake	anadharau	nidhamu	anayekataa
	H7069		H8085	H5315		H4148	

Yeye anayedharau maonyo hujidharau mwenyewe, bali yeyote anayekubali maonyo hupata ufahamu.

33

עֲנָוָה׃	כָבוֹד	וְלִפְנֵי	חָכְמָה	מוּסַר	יְהוָה	יִרְאַת
ni–unyenyekevu	heshima	na–kabla–ya	hekima	ni–nidhamu–ya	Yahwe	hofu–ya
H6038	H3519	H6440	H2451	H4148	H3068	H3374

Kumcha Bwana humfundisha mtu hekima, nao unyenyekevu huja kabla ya heshima.